

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-673/16-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Adamov, příspěvková organizace
Sídlo	Ronovská 12, 679 04 Adamov
E-mail právnické osoby	zusadamov@seznam.cz
IČ	47885939
Identifikátor	600003132
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Josef Švarc
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Ronovská 12, 679 04 Adamov
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2016 – 12. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola v Adamově je škola státní, zřizovaná Jihomoravským krajem. Poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Řadí se mezi menší zařízení s celkovou kapacitou 290 žáků, která je naplněna na 96 %. Vysoké procento žáků tvoří ti, kteří jsou vyučováni mimo hlavní sídlo školy i na dosti vzdálených pracovištích v okolních obcích (Křtiny, Březina, Šebrov, Kanice, Babice nad Svitavou). V případě hudebního oboru je pouze 34 % žáků vyučovaných v Adamově. Obdobná situace je i v tanečním oboru (39 %). Z vyučovaných hudebních nástrojů dominuje kytara - 31 žáků, což není na dalších školách běžné. Následuje klavír (29 žáků), zobcová flétna (23 žáků), elektrické klávesové nástroje (12 žáků), housle (4 žáci), trubka (3 žáci), akordeon (2 žáci) a po jednom žákovi je vyučována hra na klarinet, bicí nástroje a sólový zpěv.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V čele ZUŠ stojí od roku 1991 ředitel, který v roce 2012 úspěšně prošel rekonkurzem. V současné době je již v důchodovém věku. Přestože splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce (absolvent konzervatoře ve hře na klarinet a bakalářského studia školského managementu na Karlově univerzitě) a ve funkci je již 24 let, v efektivitě jeho práce byla zjištěna řada dlouhodobě přetrvávajících nedostatků (viz. Inspekční zprávy z roku 2003 a 2009). Jedná se především:

Formální plánování

- Základním dokumentem v oblasti plánování je „Celoroční školní plán výchovně-vzdělávací práce na školní rok 2015/2016“. Tento dokument je kvalitně zpracován. Obsahuje všechny okruhy činnosti důležité pro optimální práci školy v oblasti řídicí, hospitační, kontrolní, činnosti pedagogické rady a kalendářního plánu aktivit ZUŠ. Zjištění ČŠI však svědčí o tom, že naprostá převaha úkolů a cílů školy je vytýčena sice smysluplně, ale bohužel pouze „papírově“. V praxi nejsou ani zdaleka realizovány.
- Žádný z dokumentů školy nesvědčí o tom, že by bylo plnění plánovaných cílů a úkolů někdy vyhodnoceno. Zcela tak chybí potřebná zpětná vazba.

Nedostatky v organizaci vzdělávání

- Čtyři žáci hry na klavír jsou vyučováni skupinově, i když u tohoto nástroje tuto možnost učební plány neumožňují.
- Jeden žák hry na klavír a jeden žák hry na akordeon mají pouze půlhodinovou lekci týdně (stanovené minimum je jedna vyučovací hodina).
- Výuka žáků přípravné hudební výchovy probíhá společně s žáky hudební nauky, přestože se jedná o naprosto odlišnou problematiku vzdělávání.
- Do prvního stupně základního studia v hudebním oboru byli přijati tři žáci ve věku 6 let, což je v rozporu s vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání. Žáci měli být zařazeni do přípravného studia.
- Výuky hudební nauky se neúčastní 30 % žáků z těch, kteří ji mají absolvovat. Ředitel sice může na základě zdravotních nebo jiných závažných důvodů žáky z pravidelné docházky výjimečně uvolnit, což ovšem není zdaleka tento případ. Ještě horší situace je ve výuce komorní a souborové hry, které se neúčastní 42 % žáků. Tato procenta jsou nejvyšší ze všech ZUŠ, na kterých v letošním školním roce proběhla

v Jihomoravském kraji inspekce. Zápisy v třídních knihách, že tito žáci byli z komorní a souborové hry přezkoušeni je ve své podstatě nesmysl. ZUŠ tak nezabezpečuje jeden z prioritních cílů – vést žáky k aktivnímu muzicírování.

- V porovnání s ostatními ZUŠ dochází ve škole k nebyvale vysokému předčasnému odchodu žáků. Převážná většina z nich navštěvuje pouze nižší ročníky a následně ukončuje studium. Z tohoto důvodu jsou neustále přijímáni noví. Počet žáků, kteří absolvují celý vzdělávací stupeň, je nízký.
- V nehuděbních oborech školu navštěvuje vysoký počet dětí mladších pěti let (14 v tanečním oboru, 2 ve výtvarném oboru). V případě mimořádně nadaných jedinců je toto sice přípustné, ale tento počet vzbuzuje pochybnosti o mimořádnosti.

Nízká efektivita kontrolní činnosti

- Přestože kontrola pedagogické dokumentace (třídní knihy, katalogové listy) dle předložených zápisů proběhla, zjištění inspekce svědčí o tom, že byla z velké části formální, přehlédla řadu nedostatků, které výrazným způsobem snižují věrohodnost a vypovídací hodnotu těchto dokumentů (např. dle zápisu v třídních knihách proběhla výuka souborové hry, ovšem dle zapsané docházky se žádný žák této výuky nezúčastnil, v častých případech velmi nejednotný způsob jejího vedení, vlastní tvorba nesrozumitelných záznamů, zkratk, podivné záznamy o přezkoušení žáků z komorní a souborové hry, klasifikace žáků přípravného studia, řada evidentně chybných údajů ....).
- Byla zjištěna nižší efektivita hospitační činnosti ředitele. Přestože inspekce zjistila zásadní nedostatky ve výuce hudební nauky u jednoho z učitelů, ředitel školy o těchto závažných chybách ve vzdělávacím procesu nevěděl a učitele na ně neupozornil.

Personální podmínky vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu nejsou optimální. Pedagogický sbor tvoří ředitel a 10 učitelů. Výuku hudebního oboru zabezpečuje devět pedagogů, z nichž ovšem pouze dva vyučují na celý pracovní úvazek. Ačkoliv jsou pro výuku všichni kvalifikovaní (absolventi konzervatoře, v jednom případě JAMU) velice často vyučují hru na jiný než vystudovaný nástroj. Výuku v nehuděbních oborech vede vždy jedna kvalifikovaná vyučující s celým pracovním úvazkem. Ani jeden z pedagogů není místní. Dle věkového složení převládají starší, 5 učitelů má více než 50 let. Do dalšího vzdělávání se učitelé ve větší míře nezapojují. Větší část z nich působí vedle výuky jako aktivní umělci.

Materiální podmínky hudebního oboru (především prostorové v sídle školy) se od minulé inspekce citelně zhoršily. ZUŠ zůstala v budově základní školy vyčleněna pouze jedna učebna pro instrumentální výuku, ředitelna a učebna hudební nauky. Vybavení je spíše skromné, po stránce estetické nepříliš podnětné. Lépe je na tom taneční obor, disponující funkčně vybaveným sálem. Nadstandartní materiální podmínky má pro svoji práci výtvarný obor, ať již po stránce prostorové, tak i z hlediska vybavení. Na dalších pracovištích probíhá výuka v objektech místních základních škol. Tyto většinou poskytují odpovídající zázemí. Výjimku tvoří Křtiny, kde probíhá výuka hudebního oboru ve zcela nevyhovujících a pro tento účel nevybavených prostorách školní ošetrovny. Protože tato místnost nedisponuje ani potřebným stolem či lavicí, žáci jsou nuceni pro psaní jako náhradu využívat lůžko pro ošetření pacientů. Rovněž materiální podmínky tanečního oboru zde nejsou příliš dobré. Pro výuku zde slouží vestibul budovy bez potřebného vybavení (zrcadla, madla).

Pro vzdělávání žáků zajišťuje škola bezpečné prostředí. Za poslední tři školní roky byl výskyt úrazů minimální. Pravidla pro bezpečnost a zdraví žáků jsou stanovena ve školním řádu, bezpečnost a ochrana zdraví včetně poučení žáků o bezpečném chování jsou vymezeny

v interních předpisech školy a doloženy v žákovských a třídních knihách. Kniha úrazů je vedena v souladu s platnou vyhláškou.

Ve sledovaném období v letech 2013 – 2015 využívala ZUŠ pro svoji činnost příjmy zejména ze státního rozpočtu. V roce 2015 dosáhly celkové výnosy 4,1 mil. Kč, z toho dotace ze státního rozpočtu činily 3,5 mil. Kč, úplata za vzdělávání žáků 0,5 mil. Kč. Od zřizovatele obdržela 72 tis. Kč na neinvestiční výdaje. Investiční výdaje na obnovu a opravu majetku škola neuplatňuje - objekty, ve kterých provozuje činnost má v pronájmu. Sponzorský finanční dar (3 tis. Kč v roce 2015 a 1 tis. Kč v roce 2014) byl použit na učební výtvarné pomůcky. V letech 2013 a 2014 byly pořízeny 2 notebooky, monitor, hrnčířský kruh, nábytek, zesilovače, hudební nástroje (trubka, klarinet, zvonkohra), doplňky k hudebním nástrojům a další učební pomůcky v částce cca 200 tis. Kč.

Škola zabezpečuje všem zájemcům **rovný přístup k uměleckému vzdělávání**. Dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků. Protokoly se záznamem průběhu a výsledku přijímacího řízení jsou řádně vedeny. ZUŠ vychází vstříc možnostem a potřebám žáků a jejich zákonných zástupců (zapůjčení hudebního nástroje, vstřícnost při sestavování rozvrhu).

ZUŠ úzce **spolupracuje** se základními školami, v jejichž objektech působí. Vystupuje na jejich různých akcích. Dále se podílí na programech městského kulturního střediska. Hudební a taneční obor školy spolupracuje s řadou spřízněných základních uměleckých škol v rámci společných koncertů a různých vystoupení.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům vyžadují zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Adamov, příspěvkové organizace, s motivačním názvem „škola hrou“. Je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Česká školní inspekce doporučuje dopracovat oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci 5. až 7. ročníku I. stupně jsou vzděláváni dle stávajících platných učebních dokumentů pro základní umělecké školy.

Vzdělávání žáků **hudebního oboru** probíhá zejména mimo Adamov. Této skutečnosti byla podřízena hospitační činnost. Sledovaná individuální výuka měla většinou průměrnou úroveň. Velmi příkladná byla u hry na trubku a klavír. Zde vyučující důsledně požadovali a kontrolovali správné návyky hry na nástroj. U vyšších ročníků rozvíjeli hudební projev žáků. Ti pohotově reagovali na požadavky vyučujících. Výrazným opakem byla výuka hry na kytaru. Učitel opomíjel chyby žáka, které pramenily z nedostatečného metodického vedení. Jeho vzdělávací výsledky byly podprůměrné. Vedle hospitační činnosti v individuální nástrojové výuce věnovala inspekce zvýšenou pozornost i kolektivním předmětům. V hudební nauce proběhly hospitace ve výuce u většiny učitelů tohoto předmětu (u tří ze čtyř). Přestože výuka byla ve dvou případech komplikována věkově velice různorodým složením vyučovaných skupin a kladla zvýšené nároky na přípravu vyučujících, žáci byli aktivní, se zaujetím se zapojovali. Jejich znalostní úroveň byla dobrá. Promyšlené metodické vedení a činnosti odpovídaly potřebám kolektivní výuky. V případě dalšího učitele (z pěti žáků přítomny pouze dvě žákyně 1. ročníku) byl její obsah zaměřen jednostranně na opakování teoretických znalostí. Limitujícím faktorem bylo materiální zázemí školní ošetřovny. Žákyně celou vyučovací hodinu doplňovaly učitelem připravený test, jedna z nich práci ani nedokončila. Z hlediska psychohygieny, zvláště s ohledem na věk žákyň, byla tato forma výuky zcela neadekvátní. Vzdělávání žáků v dalších důležitých

oblastech (sluchové, intonační, rytmické) a z dějin hudby bylo zcela opomíjeno. Ze záznamů v třídních knihách je zřejmé, že tato „forma“ výuky je pravidelně využívána, téměř každou vyučovací hodinu. Dle sdělení učitele neměl ředitel vůči tomuto způsobu výuky žádné připomínky.

Výtvarný obor, jediný z uměleckých oborů vyučovaný pouze v Adamově, má v současné době složitější personální podmínky. Jeho zkušená učitelka je dlouhodobě nemocná a ředitel je nucen tuto situaci řešit zástupy. Od března zde tak působí mladá, začínající učitelka, která měla v době inspekce pouhé dva měsíce pedagogické praxe. Je absolventkou výtvarné vysoké školy. Pedagogické vzdělání jí zatím chybí. Tyto skutečnosti spolu s tím, že nemá uvádějího učitele (je ve škole jediná výtvarnice) se ve sledované výuce, přes zřejmou snahu a její pěkný přístup k vyučovaným dětem, projevíly.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům měl většinou očekávanou úroveň, přesto v některých případech vyžaduje zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Snahou pedagogického sboru je zvýšit zájem žáků o studium v ZUŠ a více se zapojit do společenského života v Adamově. I přes vynaložené úsilí se škole nedaří zcela tyto cíle naplnit. Dlouhodobě se potýká s vysokou fluktuací žáků. Nejvyšší je v tanečním oboru. Prvním rokem se v něm vzdělává převážná většina žáků - 62 %. Rovněž ve výtvarném oboru je toto procento vysoké - 59 %. V porovnání s ostatními školami v Jihomoravském kraji zanechávají předčasně studia i žáci hudebního oboru - 34 %. I z tohoto důvodu je zapojování žáků do soutěží vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky minimální. Za poslední tři školní roky byl počet žáků školy přijatých k dalšímu studiu na uměleckých školách spíše nižší (jedna žákyně taneční konzervatoř, jeden žák umělecký rytec a jeden žák fakulta architektury).

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají úroveň vyžadující zlepšení.

Závěry

V činnosti ZUŠ nedošlo od minulé inspekce k výraznějšímu posunu. V její práci nebyly zjištěny **zásadnější klady**, které by pozitivně ovlivnily celkovou kvalitu její práce.

Slabé stránky

- *Menší efektivita řídicí práce ředitele školy (nefunkční formální plánování, neefektivní hospitační a kontrolní činnost, nedostatky v organizaci vzdělávání – nerespektování učebních dokumentů)*
- *Nedostatky v personálním zabezpečení a v materiálních podmínkách vzdělávání*
- *Vysoká fluktuace žáků*
- *Nevhodná skladba studovaných nástrojů neumožňující vytvoření některých obvyklých komorních sdružení a orchestrů*
- *Převaha výuky probíhající na odloučených pracovištích způsobuje četné potíže (organizace vzdělávání, kontrola, materiální podmínky ...)*

Nedostatky, které vyžadují jejich odstranění, přijetí opatření a zaslání zprávy ČŠI

- *Zajistit správnou hodinovou dotaci pro žáky hry na klavír a akordeon*

- *Správně zařazovat žáky do stupně vzdělávání*
- *Žáky mladší pěti let přijímat opravdu výjimečně*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Usilovat o odstranění výše popsaných slabých stránek činnosti školy a nedostatků vyžadujících jejich odstranění*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 1. září 2016 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje - Základní umělecká škola Adamov ze dne 30. dubna 2015
2. Potvrzení o obsazení pracovního místa ředitele školy ZUŠ Adamov na dobu neurčitou s účinností od 1. května 2015
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. dubna 2016
4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Adamov, příspěvková organizace s motivačním názvem „škola hrou“ vydaný dne 1. září 2012, aktualizovaná platnost k 1. září 2015
5. Školní řád ze dne 1. září 2015
6. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2015 ze dne 8. října 2015
7. Schéma organizační struktury školy ze dne 1. září 2015
8. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016
9. Školní matrika
10. Výkazy žáků a vyučovacích hodin ve školním roce 2015/2016
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016
12. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2015/2016
13. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
14. Hospitační záznamy za školní rok 2015/2016
15. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách pro školní rok 2015/2016
16. Kniha úrazů
17. Záznam o provedeném školení PO a BOZP pro vedoucí zaměstnance s platností 3 roky, ze dne 22. ledna 2014
18. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků a Podmínky pro zajišťování akcí mimo školu ze dne 1. září 2015

19. Rozvaha příspěvkové organizace ZUŠ Adamov sestavená k 31. 12. 2015, s datem sestavení 1. února 2016
20. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2013, 2014 a 2015, poslední s datem sestavení 1. února 2016 včetně příloh
21. Výpis zkrácené hlavní knihy ZUŠ Adamov Hlavní kniha za účetní rok 2015, nedatováno
22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům za rok 2013, 2014 a 2015 poslední ze dne 11. ledna 2016
23. Přehled o plnění rozpočtu v roce 2015 ze dne 18. února 2016
24. Zpráva o hospodaření za rok 2013, 2014 a 2015, poslední ze dne 17. února 2016
25. Účtový rozvrh ZUŠ Adamov roku 2015 s datem tisku 23. června 2015
26. Inspekční zpráva ze dne 21. února 2003 a ze dne 6. března 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Mgr. Jiří Brauner v.r.

Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník

Ing. Vladimír Holuša v.r.

PhDr. Vlastimil Chalupa, odborník pro základní
umělecké vzdělávání

PhDr. Vlastimil Chalupa v.r.

PaedDr. Jiří Kachlík, odborník pro základní umělecké
vzdělávání

PaedDr. Jiří Kachlík v.r.

V Brně dne 3. června 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Josef Švarc, ředitel školy

Bc. Josef Švarc v.r.

V Brně dne 8. června 2016